UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

30 päivänä syyskuuta 2010 *

Asiassa C-132/09,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 6.4.2009,

Euroopan komissio, asiamiehinään J.-P. Keppenne ja B. Eggers, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Belgian kuningaskunta, asiamiehenään J.-C. Halleux,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit E. Juhász (esittelevä tuomari), G. Arestis, J. Malenovský ja T. von Danwitz,

julkisasiamies: P. Mengozzi,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.6.2010 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

ottaen huomioon kirjallisen käsittelyn,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan komissio vaatii kannekirjelmässään unionin tuomioistuinta toteamaan, että kieltäytyessään ottamasta vastattavakseen alueellaan sijaitsevien Eurooppa-koulujen kaluste- ja opetusmateriaalikuluista Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut Eurooppa-koulun johtokunnan ja Belgian kuningaskunnan hallituksen kesken

12.10.1962 tehdyn toimipaikkasopimuksen (jäljempänä toimipaikkasopimus), luettuna yhdessä EY 10 artiklan kanssa, mukaisia velvoitteitaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Eurooppa-koulujen perussääntö

2 Eurooppa-kouluja perustettaessa niitä säänneltiin kahdella toimella: ensinnäkin Luxemburgissa 12.4.1957 allekirjoitetulla Eurooppa-koulun perussäännöllä (Yhdistyneiden Kansakuntien sopimuskokoelma, nide 443, s. 129; jäljempänä vuoden 1957 yleissopimus) ja toiseksi kyseiseen perussääntöön viitaten tehdyllä, Luxemburgissa 13.4.1962 allekirjoitetulla Eurooppa-koulujen perustamista koskevalla pöytäkirjalla (Yhdistyneiden Kansakuntien sopimuskokoelma, nide 752, s. 267; jäljempänä vuoden 1962 pöytäkirja). Molemmat toimet tehtiin kuuden Euroopan yhteisöjen alkuunpanijoina toimineen jäsenvaltion kesken.

3 Vuoden 1957 yleissopimuksen 7 artiklalla perustettu Eurooppa-koulun johtokunta (jäljempänä johtokunta) muodostuu yleissopimuksen 8 artiklan nojalla kunkin sopimuspuolen yhdestä tai useammasta toimivaltaisesta ministeristä. Yleissopimuksen 9 artiklan mukaan johtokunta vastaa sopimuksen soveltamisesta ja sillä on tätä varten tarvittavat valtuudet opetus-, talousarvio- ja hallintoasioissa. Johtokunta vahvistaa koulun yleiset säännöt yhteisellä sopimuksella. Yleissopimuksen 28 artiklan mukaan johtokunta voi neuvotella koulun sijaintivaltion hallituksen kanssa

millaisia lisäsopimuksia tahansa turvatakseen koululle parhaat aineelliset ja henkiset toimintaedellytykset.

4 Tällä hetkellä voimassa olevan, Luxemburgissa 21.6.1994 tehdyn Eurooppa-koulujen perussääntöä koskevan yleissopimuksen (EYVL L 212, s. 3; jäljempänä vuoden 1994 yleissopimus) 34 artiklan mukaan vuoden 1957 yleissopimus ja vuoden 1962 pöytäkirja on kumottu ja ne on korvattu tällä yleissopimuksella. Vuoden 1994 yleissopimus on tehty jäsenvaltioiden ja Euroopan yhteisöjen kesken, ja niille on annettu tätä koskeva toimivalta Euroopan yhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön valtuuttamisesta allekirjoittamaan ja tekemään yleissopimus Eurooppa-koulujen perussäännöstä 17.6.1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/557/EY, Euratom (EYVL L 212, s. 1).

5 Vuoden 1994 yleissopimuksen 34 artiklan neljännen kohdan mukaan yleissopimuksen hyväksymistä edeltäneiden, kouluja koskevien asiakirjojen viittausten on katsottava viittaavan tämän yleissopimuksen vastaaviin artikloihin.

6 Vuoden 1994 yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvat sen I liitteessä luetellut koulut, joiden joukossa ovat Eurooppa-koulut Bryssel I, Bryssel II, Bryssel III ja Mol (Belgia).

7 Mainitun yleissopimuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaan uuden koulun avaaminen jäsenvaltion alueella edellyttää sitä, että johtokunta ja isäntämaana toimiva jäsenvaltio tekevät ennalta keskenään sopimuksen uuden koulun tarpeisiin sopivien tilojen asettamisesta käyttöön maksutta sekä niiden ylläpidosta.

8 Vuoden 1994 yleissopimuksen 6 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että oikeuksien ja velvollisuuksien osalta koulua on kohdeltava jokaisessa jäsenvaltiossa kuten julkisoikeudellisesti säänneltyä oppilaitosta, jollei yleissopimuksen erityismääräyksistä muuta johdu.

9 Vuoden 1994 yleissopimuksen 10 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan johtokunta, joka muodostuu muiden muassa yhdestä kunkin jäsenvaltion ministeritason edustajasta ja yhdestä komission jäsenestä, valvoo yleissopimuksen soveltamista, ja tässä tarkoituksessa sillä on tarvittava päätöksentekovalta opetus-, talousarvio- ja hallintoasioissa sekä 28–30 artiklassa tarkoitettuja sopimuksia koskevissa neuvotteluissa.

10 Vuoden 1994 yleissopimuksen 25 artiklan mukaan koulujen talousarvio rahoitetaan erityisesti siten, että jäsenvaltiot jatkavat palkan maksamista siirtämilleen tai nimittämilleen opettajille ja tarvittaessa maksavat rahoitusosuuksia sekä lisäksi yhteisöt maksavat rahoitusosuuden, jolla pyritään kattamaan koulujen kokonaismenojen ja muiden tulojen kokonaismäärän välinen erotus.

11 Vuoden 1994 yleissopimuksen 26 artiklan mukaan ainoastaan Euroopan unionin tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat yleissopimuksen tulkintaa ja soveltamista ja joita ei ole voitu ratkaista johtokunnassa.

12 Yleissopimuksen 30 artiklan mukaan johtokunta voi neuvotella koulun sijaintivaltion hallituksen kanssa millaisia lisäsopimuksia tahansa turvatakseen koululle parhaat toimintaedellytykset.

13 Vuoden 1994 yleissopimuksen 33 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa täsmennetään, että sopimuspuolina olevat jäsenvaltiot ratifioivat yleissopimuksen valtiosäännössään asetettujen sääntöjen mukaisesti ja että se tulee voimaan jäsenvaltioiden kaikkien ratifioimiskirjojen ja yhteisöjen yleissopimuksen tekemistä koskevien ilmoitusten tallettamista seuraavan kuun ensimmäisenä päivänä.

14 On kiistatonta, että vuoden 1994 yleissopimus tuli voimaan 1.10.2002.

Toimipaikkasopimus

15 Belgian 8.11.1975 annetulla lailla (Moniteur belge 7.2.1976, s. 1415) vahvistettu toimipaikkasopimus tehtiin, jotta Brysselin ja Molin Eurooppa-kouluille turvataan parhaat aineelliset ja henkiset toimintaedellytykset vuoden 1957 yleissopimuksen 28 artiklan mukaisesti.

16 Toimipaikkasopimuksen ensimmäisen luvun, jonka otsikko on ”Koulujen rakennukset ja varusteet”, 1 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Belgian kuningaskunnan hallitus sitoutuu antamaan koulujen käyttöön niiden toimintaan tarvittavat ja Eurooppa-koulujen perustamista koskevan pöytäkirjan allekirjoittaneiden hallitusten itselleen asettamia tavoitteita vastaavat rakennukset.

Se pitää niitä yllä ja vakuuttaa ne Belgian valtion omistuksessa olevia kiinteistöjä koskevien sääntöjen mukaisesti.

Se sitoutuu kalustamaan ja toimittamaan opetusmateriaalin näihin kouluihin sen omiin oppilaitoksiinsa käyttämien perusteiden mukaan.”

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

17 Komissio moitti 17.10.2007 päivätyssä virallisessa huomautuksessaan Belgian kuningaskuntaa siitä, ettei se ole noudattanut toimipaikkasopimuksen määräyksiä eikä EY 10 artiklaa, kun se kieltäytyi yhtäältä vuodesta 1995 lähtien rahoittamasta alueellaan sijaitsevien Eurooppa-koulujen kaluste- ja opetusmateriaalin perusvarusteita ja toisaalta vuodesta 1989 lähtien maksamasta vuotuista toiminta- ja varustetukea alueelleen sijoittautuneiden Eurooppa-koulujen juoksevien kulujen kattamiseen.

18 Belgian kuningaskunnan vastaus kyseiseen viralliseen huomautukseen ei tyydyttänyt komissiota, joten komissio toimitti 26.6.2008 perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä jäsenvaltiota toteuttamaan lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksi saamisesta.

19 Koska Belgian kuningaskunta ei ollut toteuttanut määrättyjä toimenpiteitä määräajassa, komissio nosti käsiteltävänä olevan kanteen.

Hakemus suullisen käsittelyn aloittamisesta uudelleen

20 Komissio pyysi 23.6.2010 päivätyllä kirjeellään suullisen käsittelyn aloittamista uudelleen.

21 Unionin tuomioistuin voi omasta aloitteestaan, julkisasiamiehen ehdotuksesta tai myös asianosaisten pyynnöstä määrätä työjärjestyksensä 61 artiklan mukaisesti suullisen käsittelyn aloitettavaksi uudestaan, jos se katsoo, että sillä ei ole riittävästi tietoa asiasta tai että asia olisi ratkaistava sellaisen argumentin perusteella, josta asianosaisilla ei ole ollut tilaisuutta lausua (ks. asia C-28/08 P, komissio v. Bavarian Lager, tuomio 29.6.2010, Kok., s. I-6055, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

22 Komissio väittää pyynnössään julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen perustuvan väitteisiin, joista asianosaisilla ei ole ollut tilaisuutta lausua unionin tuomioistuimessa. Komissio väittää yhtäältä, ettei sillä ole ollut oikeudenkäynnin aikana tilaisuutta esittää kantaansa ratkaisuehdotuksen sisältämästä toimivallan puuttumista koskevasta perusteesta, jonka mukaan vuoden 1994 yleissopimuksen 26 artiklassa määrätty välityslauseke sulkee pois EY 226 artiklan soveltamisen. Toisaalta se väittää, että julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksessa ehdotetaan EY 10 artiklan rajoittavaa tulkintaa, josta sillä ei myöskään ole ollut tilaisuutta esittää kantaansa oikeudenkäynnin aikana.

23 Unionin tuomioistuin katsoo, että sillä on esillä olevassa asiassa käytettävissään kaikki sen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisemiseen tarvittavat seikat ja että asiaa ei tutkita sellaisten argumenttien perusteella, joista asianosaisilla ei ole ollut tilaisuutta lausua unionin tuomioistuimessa.

24 Näin ollen suullista käsittelyä ei ole syytä määrätä aloitettavaksi uudelleen.

Unionin tuomioistuimen toimivalta

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

25 Belgian kuningaskunta kiistää unionin tuomioistuimen toimivallan tutkia toimipaikkasopimukseen liittyviä asioita. Se väittää, että jotta EY 226 artiklaan perustuvan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen nostamista voidaan pitää oikeutettuna, komission on näytettävä toteen yhteisön oikeuden määräyksen tai säännöksen tai sellaisen sopimuksen rikkominen, jossa Euroopan yhteisö on sopimuspuolena, tai toimivallan antamista koskevan lausekkeen olemassaolo.

26 Belgian kuningaskunnan mukaan nyt käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan voida todeta minkäänlaista yhteisön oikeuden määräyksen tai säännöksen rikkomista, koska EY:n perustamissopimuksen ja sen liitteiden määräyksiä tai johdettua oikeutta ei ole rikottu. Kyseinen jäsenvaltio väittää, että toimipaikkasopimus ei ole sopimus, jossa yhteisö on sopimuspuolena, ja että toimivallan antamista koskevaa lauseketta ei ole olemassa.

27 Belgian kuningaskunta täsmentää, että toimipaikkasopimus on erillinen vuoden 1994 yleissopimuksesta ja että vain jälkimmäisen 26 artikla sisältää tällaisen toimivallan antamista koskevan lausekkeen. Se katsoo, ettei toimipaikkasopimusta voida pitää vuoden 1994 yleissopimuksesta johdettuna toimena ja ettei se, että Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY) oli johtokunnan äänivaltainen jäsen ja että johtokunta oli EHTY:stä erillinen kansainvälinen oikeushenkilö, kuitenkaan merkitse sitä, että EHTY olisi johtokunnan ja Belgian hallituksen välisen toimipaikkasopimuksen sopimuspuoli.

28 Jos EHTY johtokunnan äänivaltaisena jäsenenä olisi toimipaikkasopimuksen sopimuspuoli, kuten komissio väittää, sama koskisi Belgian kuningaskuntaa saman johtokunnan jäsenenä. Tällöin kyseinen jäsenvaltio olisi tehnyt sopimuksen itsensä kanssa, mikä yleisen oikeusperiaatteen mukaan on mahdotonta.

29 Lisäksi kyseinen jäsenvaltio väittää, että toimen, jolla se on tehnyt tällaisen sopimuksen, sitovuus perustuu vain sen omaan itsemääräämisoikeuteen.

30 Komissio kiistää Belgian hallituksen tulkinnan kahdella perusteella.

31 Ensiksi se muistuttaa, ettei kannekirjelmässä viitata ainoastaan toimipaikkasopimukseen vaan myös EY 10 artiklaan, luettuna yhdessä kyseisen sopimuksen kanssa.

32 Toiseksi komissio väittää, että toimipaikkasopimus on kiistatta osa yhteisön oikeutta EY 10 artiklasta riippumatta, koska toimipaikkasopimusta on pidettävä vuoden 1994 yleissopimuksesta johdettuna toimena ja jälkimmäinen itse on osa yhteisön oikeutta.

33 Komission mukaan vakiintuneessa oikeuskäytännössä on todettu yhteisön toimivaltaan kuuluvista määräyksistä ja säännöksistä, että yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden kesken tehdyillä sopimuksilla on yhteisön oikeusjärjestyksessä sama asema kuin puhtaasti yhteisön sopimuksilla ja että vuoden 1994 yleissopimus on tehty yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden kesken.

34 Komissio muistuttaa, että toimipaikkasopimus on alun perin ollut vuoden 1957 yleissopimuksesta johdettu toimi ja että jo vuonna 1962 EHTY:n korkea viranomainen oli johtokunnan äänivaltainen jäsen. Komissio arvioi näin ollen, että EHTY:ä on pidettävä toimipaikkasopimuksen sopimuspuolena. Komissio täsmentää, että se on tullut EHTY:n korkean viranomaisen tilalle sulautumissopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä 8.4.1965 ja että vuoden 1994 yleissopimuksen tavoitteena oli vakiinnuttaa vuoden 1957 yleissopimuksen säännöstö sekä vahvistaa yhteisöjen asemaa sopimuspuolena. Se toteaa tämän vuoksi, että kun otetaan huomioon se, että toimipaikkasopimus tehtiin vuoden 1957 yleissopimuksen 28 artiklan perusteella ja että toimipaikkasopimuksista on määrätty myös vuoden 1994 yleissopimuksessa, toimipaikkasopimus on yksi niistä oikeuksista ja velvollisuuksista, joihin yhteisöt sitoutuivat vuonna 1994.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

35 On muistutettava, että kannetta tutkittaessa voidaan ottaa huomioon yksinomaan kannekirjelmään sisältyvät vaatimukset (ks. asia C-256/98, komissio v. Ranska, tuomio 6.4.2000, Kok., s. I-2487, 31 kohta ja asia C-508/03, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 4.5.2006, Kok., s. I-3969, 61 kohta).

36 Lisäksi on huomautettava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ensimmäisen kohdan ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 38 artiklan 1 kohdan mukaan komission on kaikissa EY 226 artiklan nojalla jätetyissä kannekirjelmissä ilmoitettava tarkasti kanneperusteet, joista unionin tuomioistuinta pyydetään lausumaan (ks. asia C-52/90, komissio v. Tanska, tuomio 31.3.1992, Kok., s. I-2187, 17 kohta ja asia C-255/04, komissio v. Ranska, tuomio 15.6.2006, Kok., s. I-5251, 24 kohta).

37 Nämä vaatimukset on muotoiltava yksiselitteisesti, jottei unionin tuomioistuin lausuisi kanteen ulkopuolelta tai jättäisi lausumatta jostakin kanneperusteesta (ks. asia C-296/01, komissio v. Ranska, tuomio 20.11.2003, Kok., s. I-13909, 121 kohta ja em. asia komissio v. Ranska, tuomion 24 kohta).

38 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava kannekirjelmän vaatimusosassa esitetyn ainoan kanneperusteen liittyvän siihen, että Belgian kuningaskunnan väitetään jättäneen noudattamatta toimipaikkasopimuksen, luettuna yhdessä EY 10 artiklan kanssa, mukaisia velvoitteitaan.

39 On totta, että EY 10 artikla mainitaan kyseisen kannekirjelmän perusteluissa kahteen kertaan. Komissio huomauttaa, että Belgian viranomaisten asenne horjuttaa yhteisön rahoitusjärjestelmää ja taloudellisen rasituksen jakautumista jäsenvaltioiden kesken ja sillä näin ollen rikotaan tätä artiklaa sekä toteaa, että tällaisen asenteen vaikutukset ovat vahingollisia. Lisäksi komissio toteaa, että toimipaikkasopimuksesta johtuvia Belgian kuningaskunnan velvoitteita on tulkittava EY 10 artiklaan ja yleiseen kansainväliseen oikeuteen kuuluvan vilpittömän mielen periaatteen valossa.

40 Kannekirjelmästä ilmenee kuitenkin, että väite, jonka mukaan Belgian kuningaskunta on rikkonut EY 10 artiklaa, on ainoastaan liitännäinen siihen väitteeseen nähden, jonka mukaan toimipaikkasopimusta ei ole noudatettu. Komission mukaan nimittäin se, ettei Belgian kuningaskunta ole noudattanut toimipaikkasopimuksen mukaisia velvoitteitaan, aiheuttaa myös EY 10 artiklan rikkomisen.

41 Lisäksi komissio toteaa vastauskirjelmässään nimenomaisesti, ettei se ole tässä asiassa vedonnut lainkaan EY 10 artiklaan sellaisenaan eli erillään toimipaikkasopimuksesta.

42 Tällaisessa tilanteessa se, että unionin tuomioistuimella ei mahdollisesti ole toimivaltaa EY 226 artiklan perusteella todeta, ettei Belgian kuningaskunta ole noudattanut toimipaikkasopimuksen mukaisia velvoitteitaan, aiheuttaisi väistämättä sen, että kanne on jätettävä tutkimatta kokonaisuudessaan.

43 Kansainvälisistä yleissopimuksista yleisesti on todettava, että oikeuskäytännön mukaan on niin, että jos yhteisö ei ole tietyn yleissopimuksen sopimuspuoli, unionin tuomioistuin ei lähtökohtaisesti ole toimivaltainen tulkitsemaan ennakkoratkaisumenettelyssä kyseisen yleissopimuksen määräyksiä (ks. asia 130/73, Vandeweghe ym., tuomio 27.11.1973, Kok., s. 1329, 2 kohta; asia C-162/98, Hartmann, määräys 12.11.1998, Kok., s. I-7083, 9 kohta; asia C-301/08, Bogiatzi, tuomio 22.10.2009, Kok, s. I-10185, 24 kohta ja asia C-533/08, TNT Express Nederland, tuomio 4.5.2010, Kok., s. I-4107, 61 kohta).

44 Erityisesti vuoden 1957 yleissopimuksesta on muistettava oikeuskäytännössä jo todetun, ettei unionin tuomioistuimella ole toimivaltaa lausua kyseisen yleissopimuksen tulkinnasta ja jäsenvaltioiden yleissopimuksen mukaisista velvoitteista, sillä vaikka mainittu yleissopimus liittyy yhteisöön ja sen toimielinten toimintaan, kyse on jäsenvaltioiden tekemästä kansainvälisestä yleissopimuksesta, joka ei ole erottamaton osa yhteisön oikeutta (ks. asia 44/84, Hurd, tuomio 15.1.1986, Kok., s. 29, Kok. Ep. VIII, s. 385, 20–22 kohta).

45 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 46 kohdassa, tämä arviointi ei voi rajoittua edellä mainitun asian Hurd – jossa yhteisöjen tuomioistuinta pyydettiin antamaan ennakkoratkaisu – prosessuaaliseen asiayhteyteen, vaan se pätee myös EY 226 artiklassa määrättyyn menettelyyn, jonka kohteena voi olla ainoastaan jäsenvaltion EY:n perustamissopimuksen mukaisen velvoitteen noudattamatta jättäminen.

46 Toimipaikkasopimuksen johdanto-osasta ilmenee nimittäin, että sopimus perustuu vuoden 1957 yleissopimuksen 28 artiklaan, jossa myönnetään johtokunnalle valta neuvotella koulun sijaintivaltion hallituksen kanssa millaisia lisäsopimuksia tahansa turvatakseen Eurooppakouluille parhaat aineelliset ja henkiset toimintaedellytykset. Tästä seuraa, että sopimuksen on noudatettava vuoden 1957 yleissopimuksen järjestelmää.

47 Komission väite, jonka mukaan EHTY:ä ja sittemmin yhteisöä on pidettävä toimipaikkasopimuksen sopimuspuolena, koska EHTY:n korkea viranomainen oli johtokunnan äänivaltainen jäsen ja koska komissio on tullut sen tilalle, ei horjuta edellisessä kohdassa esitettyä toteamusta, joten väite on hylättävä.

48 Mikään ei nimittäin osoita, että vuoden 1957 yleissopimuksessa sopimuspuolten määräämä mahdollisuus myöntää EHTY:n korkealle viranomaiselle oikeus – jota se sittemmin käytti – osallistua johtokunnan toimintaan äänivaltaisena jäsenenä merkitsisi sitä, että toimipaikkasopimuksen allekirjoittaneet sopimuspuolet olisivat halunneet antaa EHTY:lle kyseisen sopimuksen sopimuspuolen aseman. Näin sitä paitsi väittää Belgian kuningaskunta, joka on yksi toimipaikkasopimuksen sopimuspuolista.

49 Ei siis voida väittää, että yhteisö olisi sopimuspuolen asemassa osallinen toimipaikkasopimukseen ja että toimipaikkasopimuksella siten luotaisiin yhteisölle oikeuksia ja velvoitteita.

50 Myöskään komission toinen väite, jonka mukaan toimipaikkasopimus on erottamaton osa oikeuksia ja velvoitteita, joista yhteisöt ottivat vastatakseen vuonna 1994, ei voi menestyä. Tämä väite perustuu siihen, että yhteisöjen tekemän ja hyväksymän vuoden 1994 yleissopimuksen tavoitteena on vakiinnuttaa vuoden 1957 yleissopimuksen säännöstö, sekä siihen, että vuoden 1994 yleissopimuksessa määrätään toimipaikkasopimuksista.

51 Tästä on huomautettava, ettei toteutuneeksi väitetty vuoden 1957 yleissopimuksen säännöstön vakiinnuttaminen vuoden 1994 yleissopimuksella, joka tuli sitä paitsi voimaan vasta 1.10.2002, eikä jälkimmäisessä yleissopimuksessa tehty viittaus toimipaikkasopimuksiin voi muuttaa takautuvasti toimipaikkasopimuksen, joka on johtokunnan ja yhden ainoan jäsenvaltion hallituksen välinen kansainvälinen sopimus, oikeudellista luonnetta.

52 Vuoden 1994 yleissopimuksen 26 artiklassa olevan välityslausekkeen mahdollisesta soveltamisesta on todettava, että EY:n perustamissopimuksessa ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely voidaan saattaa vireille ainoastaan EY 226 artiklan nojalla, kuten tässä asiassa tosiasiallisesti on tehtykin.

53 Tässä tilanteessa on todettava, ettei unionin tuomioistuimella ole toimivaltaa lausua komission kanteesta, joka on nostettu EY 226 artiklan nojalla sillä perusteella, ettei Belgian kuningaskunta ole noudattanut toimipaikkasopimuksen, luettuna yhdessä EY 10 artiklan kanssa, mukaisia velvoitteitaan.

Oikeudenkäyntikulut

54 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Belgian kuningaskunta on vaatinut, että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska komissio on hävinnyt asian, se velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Unionin tuomioistuimella ei ole toimivaltaa lausua Euroopan komission kanteesta, joka on nostettu EY 226 artiklan nojalla sillä perusteella, ettei Belgian kuningaskunta ole noudattanut Eurooppa-koulun johtokunnan ja Belgian kuningaskunnan hallituksen kesken 12.10.1962 tehdyn toimipaikkasopimuksen, luettuna yhdessä EY 10 artiklan kanssa, mukaisia velvoitteitaan.

2) Euroopan komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset